

tional organisation frigøres for nogen forpligtelse, som har fundet udtryk i traktaten, og som ville påhvile denne stat eller denne organisation ifølge folkeretten, uafhængig af traktaten.

Art. 44 fastsætter regler om, i hvilket omfang og under hvilke betingelser en kontraherende part, der vil påberåbe sig en af de i konventionen anerkendte grunde til at erklære en traktat ugyldig, bringe den til ophør eller suspendere den, kan gøre dette alene med hensyn til enkelte særlige traktatbestemmelser, således at traktaten i øvrigt forbliver uberørt af det skete.

Art. 45 indeholder bestemmelser om tab af retten til at påberåbe sig visse grunde til at erklære en traktat ugyldig, bringe den til ophør etc., som følge af udtrykkelig eller stiltiende afkald på denne ret fra vedkommende stats eller internationale organisations side.

I *art. 46-53* opregnes de grunde, som kan påberåbes med henblik på at erklære en traktat eller et samtykke til at være bundet af en traktat for ugyldige.

Ifølge *art. 46* kan overtrædelse af en bestemmelse i en stats interne retsregler eller en international organisations regler ikke påberåbes til at gøre et samtykke til at være bundet af en traktat ugyldigt, medmindre overtrædelsen var åbenbar og vedrørte en regel af grundlæggende betydning. Denne bestemmelse imødekommer den almindelige danske opfattelse, hvorefter overholdelsen af grundlovens § 19 om Folketingets medvirken ved indgåelse af visse traktater må anses som en folkeretlig gyldighedsbetingelse.

Specielle indskrænkninger i en bemyndigelse til at udtrykke en stats samtykke til at være bundet af en traktat kan ifølge *art. 47* ikke påberåbes som ugyldighedsgrund, medmindre disse indskrænkninger forud var meddelt de forhandlende stater og forhandlende internationale organisationer.

Ifølge *art. 48* kan en fejltagelse i en traktat påberåbes af en stat eller international organisation som ugyldighedsgrund, hvis fejltagelsen vedrører en kendsgerning eller situation, som denne stat eller organisation gik ud fra forelå ved traktatens indgåelse og som udgjorde et væsentligt grundlag for samtykket til at være bundet af traktaten. Dette gælder dog ikke tilfælde, hvor den kontraherende part gennem sin egen adfærd har bidraget til fejltagelsen, eller hvor den burde være opmærksom på muligheden for en fejltagelse. Endelig kan en fejltagelse, der alene vedrører en traktattekstes ord-

lyd, ikke påberåbes som ugyldighedsgrund, sml. her konventionens art. 80.

En stat eller international organisation, der gennem en anden kontraherende parts svigagtige adfærd er blevet forledt til at indgå en traktat, kan ifølge *art. 49* påberåbe sig svigen som ugyldighedsgrund.

Det samme gælder ifølge *art. 50*, hvis et samtykke er opnået gennem direkte eller indirekte bestikkelse af dets repræsentant.

Ifølge *art. 51* skal en stats eller international organisations samtykke til at være bundet af en traktat være uden retlig virkning, hvis det er opnået ved tvang mod dets repræsentant i form af handlinger eller trusler rettet mod ham.

En traktat er ugyldig ifølge *art. 52*, såfremt indgåelsen er opnået gennem trussel om eller brug af magt i strid med de i FN-pagten nedlagte principper. Påberåbelsen af art. 52 som ugyldighedsgrund er ikke begrænset til FN's medlemslande.

I *art. 53* bestemmes det, at en traktat er ugyldig, hvis den på indgåelsestidspunktet strider mod en tvingende norm i almindelig mellemfolkelig ret (jus cogens). En sådan norm defineres i artiklen som en retsregel, der af folkeretssamfundet som helhed er accepteret og anerkendt som en retsregel, fra hvilken der ikke tillades nogen fravigelse, og som kun kan ændres ved en senere almindelig folkeretlig retsregel af samme karakter. Der er ikke gjort forsøg på nærmere at konkretisere, hvilke folkeretlige retsregler, der i dag kan henføres under jus cogens-begrebet. Det er således overladt til fremtidig praksis at give bestemmelsen i art. 53 dens fulde indhold. Tvister vedrørende traktaters ugyldighed som følge af bestemmelsen i art. 53 skal henvises til afgørelse ved Den internationale Domstol, ved voldgift eller ved mægling. Som nævnt foran er det hensigten i forbindelse med Danmarks ratifikation at tage et generelt forbehold fra dansk side, som bl.a. vil indebære, at Danmark ikke vil være bundet af art. 53 over for lande, som ikke accepterer en bindende afgørelse af tvister om denne bestemmelses anvendelse og fortolkning.

Art. 54-64 indeholder bestemmelser om ophør og suspension af traktater.

Ifølge *art. 54* kan en traktat ophøre eller en deltager træde tilbage fra den enten i overensstemmelse med traktatens egne bestemmelser eller efter fælles aftale.

En traktat ophører, ifølge *art. 55* ikke, blot